

postzegel
niet
nodig

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR DEMOGRAFIE

ANTWOORDNUMMER 10699

2501 WB DEN HAAG

NVD Jaarcongres 2008: 'Veranderd demografisch tij'

Het thema van dit NVD-Jaarcongres staat volledig in het teken van bevolkingskrimp. Momenteel hebben in Nederland al enkele gebieden in het zuiden en noorden te maken met bevolkingsdaling. In de toekomst zullen veel meer gebieden hiermee te maken krijgen. Ook in het buitenland speelt krimp al tijden in diverse regio's. Wat betekent bevolkingskrimp voor deze gebieden: valt het draagvlak onder voorzieningen weg, moeten er geen woningen meer gebouwd worden, en dreigt leegstand en zelfs verloedering? Hoe moet het beleid hierop reageren om het tij te kunnen keren? Sprekers uit binnen- en buitenland, waaronder Jan Latten, Pieter Hooimeijer en Paul Schnabel, gaan in op dergelijke vragen en belichten bevolkingskrimp vanuit diverse perspectieven.

Professor Jan Latten (Universiteit van Amsterdam/Centraal Bureau voor de Statistiek) publiceert over trends in relaties van mensen in samenhang met maatschappelijke en economische ontwikkelingen. Hij is voorts betrokken bij onderzoek naar regionale bevolkingsontwikkeling, zoals de studie naar krimp in Parkstad Limburg.

Professor Pieter Hooimeijer (Nethur/Universiteit Utrecht) is een specialist op het terrein van bevolkingsvraagstukken, en in het bijzonder regionale aspecten hiervan.

Professor Paul Schnabel (SCP) heeft een veelzijdige interesse: wetenschap en onderwijs, media en cultuur, arbeid en sociale zekerheid. Voor Schnabel vormen culturele veranderingen in de samenleving de rode draad door zijn werk. Zijn onderzoek blijkt vaak een voorspellende waarde te hebben.

NVD Jaarcongres 2008: Veranderd demografisch tij Oorzaken en gevolgen van bevolkings- daling in Nederland en Europa

Datum

9 oktober 2008

Locatie

SER-gebouw
Bezuidenhoutseweg 60
2594 AW Den Haag
www.ser.nl (zie contact)

Organisatie

Nederlandse Vereniging voor Demografie (NVD)

Informatie

Secretariaat NVD
Tel.: 070-35 65 218

website: www.nvddemografie.nl

NVD bestaat 80 jaar

Op 27 september 2008 bestaat de Nederlandse Vereniging voor Demografie precies 80 jaar. De NVD is een van de oudste wetenschappelijke verenigingen op het gebied van bevolkingsonderzoek ter wereld en telt momenteel zo'n 300 leden. De samenstelling van het ledenbestand is divers. Naast wetenschappers van verschillende disciplines – werkzaam aan universiteiten, het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI), het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en overige overheids- en particuliere onderzoeksbureaus – bestaan de NVD-leden uit personen werkzaam (geweest) in het basis- of voortgezet onderwijs, bedrijfsleven en in de beleids sfeer (rijksoverheid, provincie of gemeenten). Behalve individuele leden kent de vereniging ook enkele institutionele leden.

De NVD organiseert jaarlijks een congres voor leden en belangstellenden waar een bepaald demografisch onderwerp verder wordt uitgediept. Sinds 2005 wordt om het jaar een openpaper congres gehouden waarop onderzoekers hun lopend onderzoek naar demografische ontwikkelingen in brede zin kunnen presenteren. Zo vond in 2007 de Tweede Nederlandse Demografiedag plaats.

Muzikaal amusement

Om dit heuglijke feit te vieren zal in het jaarcongres het wetenschappelijk gedeelte worden omkleed worden met muzikaal amusement door het *Rosario Kwartet*. Een van de musici is Jacqueline Edeling. Als een echte expert op het gebied van balginstrumenten bespeelt zij praktisch elk instrument dat tot deze groep behoort. Met haar voorkeur voor de tango ligt haar focus op de bandoneon.

Registratie

Registeren voor deelname aan het NVD Jaarcongres 2008 kan tot **19 september 2008** via de website of bijgevoegde antwoordkaart. Bezoek de website van de NVD voor meer informatie: www.nvdemografie.nl.

Programma

- 09.30 - 10.15** Ontvangst met koffie/thee
- 10.15 - 10.30** Opening door NVD-voorzitter *Claartje Mulder* (Universiteit van Amsterdam)
- 10.30 - 11.00** Veranderd demografisch tij
Jan Latten (Universiteit van Amsterdam)
- 11.00 - 11.45** Bevolkingskrimp en de toekomst
Pieter Hooimeijer (Nethur/Universiteit Utrecht)
- 11.45 - 12.30** Bevolkingskrimp in sociaal-cultureel perspectief
Paul Schnabel (SCP)
- 12.30 - 13.30** Lunchpauze
- (13.00 - 13.30)** *Jaarvergadering NVD; alleen voor NVD-leden*
- 13.30 - 14.00** Reacties uit het veld op bevolkingsdaling
Wim Derks (Universiteit Maastricht)
- 14.00 - 14.30** Krimp en woningbouwbeleid
Femke Verwest (PBL)
- 14.30 - 15.00** Bevolkingskrimp in economisch perspectief
Gilles van Hamme (Vrije Universiteit Brussel)
- 15.00 - 15.30** Theepauze
- 15.30 - 15.50** Tango Disminución de Población
Rosario Kwartet
- 16.00 - 16.30** Krimp in de Brabantse beleidspraktijk van alledag
Nick Bargeman (Provincie Noord-Brabant)
- 16.30 - 17.00** Slot: Krimp in het Noorden
Leo van Wissen (Rijksuniversiteit Groningen / NIDI)
- 17.15 - 18.30** Afsluitende borrel met muziek van *Rosario Kwartet*

Antwoordkaart

Naam .....

Organisatie .....

Adres .....

Postcode .....

Woonplaats .....

E-mail .....

Ik kom op 9 oktober 2008

- ik ben NVD-lid en betaal € 85
- ik ben *geen* NVD-lid en betaal € 150
- ik word nu NVD-lid en betaal € 155 voor het congres en het lidmaatschap tot 1-1-2010
- ik ben student* en betaal € 40

Het te betalen bedrag heb ik overgemaakt op postgiro 144283 t.n.v. NVD, Den Haag o.v.v. *Congres NVD 2008 en mijn naam*.

De genoemde prijzen zijn inclusief lunch, koffie, thee en borrel.

Handtekening:

.....

* Kopie studentenkaart meesturen.